

Sygn. akt X Ga 73/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza (spr.)

Sędzia SO Iwona Wańczura

Sędzia SO Małgorzata Korfanty

Protokolant Aleksandra Ciesińska

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

z wniosku: **(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.**

o wpis zmian do rejestru

na skutek apelacji wniesionej przez uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 28 listopada 2013 roku

sygn. akt GL.X Ns –Rej. KRS 15288/13/350

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Małgorzata Korfanty

sygn. akt X Ga 73/14

UZASADNIENIE

W dniu 18 czerwca 2013 r. wnioskodawca złożył wniosek o rejestrację podmiotu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w rejestrze przedsiębiorców.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek i wezwał wnioskodawcę do przedłożenia tekstu jednolitego umowy Spółki uwzględniającego tylko i wyłącznie zarejestrowane zmiany w terminie 7 dni pod rygorem wszczęcia postępowania przymuszającego.

W uzasadnieniu wskazał Sąd Rejonowy, że w na mocy art. 23 ust. 1 ustawy o KRS sąd rejestrowy ma obowiązek zbadać, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Obowiązek sądu obejmuje ocenę merytoryczną zgodności dokumentów z wszystkimi bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Przypomniał Sąd, iż stosownie do art. 202 § 1 ksh: „Jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu.” Zgodnie zaś z § 2 tego artykułu: „W przypadku powołania członka zarządu na okres dłuższy niż rok, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.”

Z brzmienia art. 202 § 1 i 2 k.s.h. wyprowadził Sąd wniosek, że zarząd spółki może być powołany na rok, na określony okres dłuższy niż rok z określonymi zamkniętymi ramami czasowymi oraz na czas nieoznaczony. W pierwszym i drugim przypadku mamy do czynienia z powołaniem na określoną kadencję: roczną i wieloletnią (...). Możliwe jest natomiast wyłączenie w umowie spółki skutku z art. 202 § 1 k.s.h. W takim przypadku mandat nie wygaśnie po upływie pełnego roku obrotowego pełnienia funkcji, ale wygaśnie jedynie w przypadku niezwiązanym z upływem czasu, tj. śmiercią, odwołaniem, rezygnacją czy gdy zaistnieją przyczyny określone w art. 18 k.s.h. Powołanie na czas nieoznaczony jest czymś innym niż powołanie na czas nieograniczony. W przypadku czasu nieoznaczonego jest nim również okres krótszy niż rok, jak również okres dłuższy niż rok. W związku z takim rozstrzygnięciem wspólnicy mogli także zakładać, że powołanie na czas nieoznaczony będzie trwało do momentu odwołania, który może nastąpić choćby po 10 miesiącach pełnienia funkcji.

W ocenie Sądu pierwszej instancji przepis art. 202 k.s.h. jest przepisem dyspozytywnym w tym znaczeniu, że przewiduje możliwość uregulowania sposobu wygaśnięcia mandatu jak i długości kadencji członków zarządu tylko i wyłącznie w umowie spółki (i w tym zakresie jest bezwzględnie obowiązujący).

Zgodnie z § 16 pkt 1 umowy Spółki: „Działalnością spółki kieruje Zarząd wybierany i odwoływany przez Zgromadzenie Wspólników na czas określony lub nieokreślony. Stosownie do § 16 pkt 2 umowy Spółki: „Kadencja Zarządu trwa 3 lata. Mandaty członków Zarządu wygasają z dniem odbycia Zgromadzenia Wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni rok ich urzędowania, przy czym mandat członka Zarządu nie wygasa z dniem odbycia Zgromadzenia Wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu w przypadku powołania członka Zarządu na okres kadencji. W przypadku powołania członka Zarządu na czas nieokreślony art. 202 § 1 i 2 ksh nie znajduje zastosowania.” (wypis aktu notarialnego z 10.06.2013 r. Rep. A nr 3120/2013).

Zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego, na którą powołał się skarżący: „Jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa w terminie przewidzianym w art. 202 § 1 k.s.h. także wtedy, gdy według uchwały wspólników powołanie nastąpiło na czas nieokreślony” (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2010 r., III CZP 23/10). Jak wskazał w uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy – wbrew temu co twierdzi skarżący – tylko w umowie spółki wspólnicy mogą wyłączyć stosowanie wyrażonej w art. 202 § 1 k.s.h. reguły wygaśnięcia mandatu członka zarządu z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia przez niego tej funkcji. A zatem nie może tego dokonać Zgromadzenie Wspólników w uchwale powołując Zarząd np. na czas nieokreślony czy określając długość jego kadencji. Tym samym w okolicznościach niniejszej sprawy należy stwierdzić, że zapis umowy spółki, który w istocie sprowadza się do przedstawienia dwóch alternatywnych możliwości, pozostawiając faktyczne ustalenie w uchwale wspólników czy Zarząd zostanie powołany na czas określony albo nieokreślony, jest spreczny z treścią przepisu art. 202 ksh.

Wskazał ponadto Sąd Rejonowy, iż zapisy § 16 ust. 1 i ust. 2 zawierają sprzeczne postanowienia. Jeżeli umowa spółki zawierać ma postanowienia w § 16 ust. 1, że zarząd jest powoływany na czas nieokreślony zbędne są zapisy § 16 ust. 2, albowiem kwestie wygaśnięcia mandatów uregulowano w art. 202 Kodeksu Spółek Handlowych. Jeżeli zarząd ma być powoływany na czas określonej kadencji (np. trzy lata) również zbędny jest zapis § 16 ust. 2, albowiem art. 202 Kodeksu Spółek Handlowych uregulował także, że mandat członka zarządu w takim przypadku wygasa z dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji przez tego członka zarządu i żadne inne odmienne od postanowień ustawowych zapisy w umowie spółki nie mogą odnieść skutku.

Mimo wezwania z dnia 5 września 2013 r. wnioskodawca nie usunął braków, stanowiących przeszkodę w prawidłowym dokonaniu wpisu. Termin do usunięcia braków wniosku minął bowiem bezskutecznie z dniem 26 września 2013 r.

Mając powyższe na uwadze na mocy cytowanych wyżej przepisów oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007r. Nr 168, poz. 1186 j.t. ze zm.) Sąd Rejonowy jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

Zaś na zasadzie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw. z § 166 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 38 poz. 249 ze zm.) orzeczono jak w punkcie drugim sentencji postanowienia.

Wnioskodawca złożył apelację na pkt 1 powyższego postanowienia w zakresie oddalenia wniosku o rejestrację § 16 pkt 1 i 2 umowy Spółki wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie wniosku w zakresie § 16 pkt 1 i 2 umowy Spółki. Postanowieniu zarzucił naruszenie art. 202 § 1 i 2 k.s.h. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż postanowienie § 16 pkt 1 i 2 umowy spółki stanowi jego obejście i naruszenie art. 353¹ k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. i art. 65 § 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie polegające na uznaniu, iż zakwestionowany przepis umowy spółki narusza dyspozycję art. 202 ksh.

W uzasadnieniu wskazał, że redakcja art. 202 k.s.h. w żadnej mierze nie wyklucza możliwości zawarcia w treści umowy spółki alternatywnych sposobów powoływania członków zarządu, tj. na czas określony (czas trwania kadencji) lub nieokreślony, jako że przepis regulujący te kwestię ma dyspozytywny charakter. Nadto zdaniem skarżącego ograniczenie skutków wynikających z norm art. 202 § 1 i 2 ksh stanowi niezależną obok wyłącznego uprawnienia wspólników w zakresie zawarcia w umowie spółki dopuszczalności powoływania członków zarządu na czas określony (kadencji) albo nieokreślony, kompetencję stron danej czynności prawnej manifestowaną swobodą w przedmiocie możliwości wyłączenia skutków ww. przepisu bez rozróżnienia okresu na jaki dany członek zarządu został powołany. Skarżący przytoczył na uzasadnienie swoich twierdzeń orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2010 r., sygn. akt III CZP 23/10 i Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. akt X Ga 19/05.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest uzasadniona i zasługuje na uwzględnienie.

Słusznie bowiem zarzucił skarżący Sądowi rejonowemu naruszenia przepisów art. 202 § 1 i 2 k.s.h. poprzez oraz art. 353¹ k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. i art. 65 § 2 k.c.

W szczególności słusznie wskazał skarżący, że art. 202 k.s.h. w nie wyklucza możliwości zawarcia w treści umowy spółki alternatywnych sposobów powoływania członków zarządu, tj. na czas określony (czas trwania kadencji) lub nieokreślony.

Przepis ten w żaden sposób nie reguluje kwestii kadencji członków zarządu a przedmiotem jego regulacji jest wyłącznie kwestia wygaśnięcia mandatów tych członków. Powiązanie w przepisie owego wygaśnięcia mandatu z okresem na jaki powołano członka zarządu spółki nie oznacza objęcia regulacją kwestii powoływania członków zarządu na czas określony lub nieokreślony.

Za zbyt daleko idące należy więc uznać twierdzenie, że przepis ten wymaga uregulowania kwestii długości kadencji w umowie spółki.

Ponadto jak słusznie wskazuje skarżący przepis ma charakter dyspozytywny. Woli stron umowy spółki pozostawiono więc regulację w płaszczyznach objętych przepisem.

Dlatego za nieuzasadnione należało uznać wymaganie postawione przez Sąd Rejonowy uregulowania długości kadencji członków zarządu tylko i wyłącznie w umowie spółki.

Skoro bowiem nie istnieje przepis który stawiałby wyraźnie takie wymaganie to zgodnie z zasadą swobody umów nie można odmówić zarejestrowania zapisów umowy takich wymagań nie spełniających.

W ocenie Sądu Okręgowego nie jest też tak jak wskazał Sąd Rejonowy , że iż zapisy § 16 ust. 1 i ust. 2 umowy zawierają sprzeczne postanowienia. Faktem jest, że zrozumienie tych zapisów wymaga szczególnie starannej lektury ale w ostatecznym rozrachunku ich treść nie budzi zasadniczych wątpliwości.

Biorąc powyższe pod uwagę zgodnie z art. 694⁷ k.p.c. uchylono zaskarżone postanowienie i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

/-/ Iwona Wańczura /-/ Leszek Guza /-/ Małgorzata Korfanty